

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Maastricht, april '26

Werken aan een toekomstbestendige economie

De Provincie Limburg richt zich op het creëren van gunstige voorwaarden voor een toekomstbestendige en flexibele regionale economie. We streven naar een economisch klimaat waarin innovatie, duurzaamheid en slimme technologieën centraal staan en snel tot wasdom komen. Tegelijkertijd zien we ons gesteld voor uitdagingen, mede als gevolg van recente ontwikkelingen zoals het Peter Wennink-rapport, het Draghi-rapport en veranderingen in nationaal en internationaal beleid. Deze trends onderstrepen het belang van versterking van onze concurrentiepositie, stimulering van innovatie en het borgen van veiligheid, waaronder de defensiesector.

Met een focus op groene industriepolitiek investeren we in de opbouw van de circulaire economie binnen Limburg. De doorontwikkeling van de Brightlands campussen blijft een belangrijke pijler, waarbij we aanvullend werken aan de oprichting van een provincie-dekkend conventiebureau. Dit moet de zakelijke markt versterken en zakelijk toerisme bevorderen met behulp van de Brightlands-initiatieven. Ook ondersteunen we overige toeristische sectoren en stimuleren we mkb-innovatie die inspeelt op maatschappelijke vraagstukken in uiteenlopende sectoren. Om innovatieve mkb'ers te faciliteren, werken we aan de inrichting van ondersteuningsfondsen.

Aantrekkelijkheid van Limburg als vestigingslocatie voor bedrijven en talent is een belangrijk speerpunt. Hiervoor voeren we een gerichte acquisitiestrategie en zetten we in op waardering van vakmanschap, versterking van het beroepsonderwijs en ondersteunen we een lerende en samenwerkende maakindustrie. Het vergroten van de beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel is hiervoor essentieel, zeker gezien de recente arbeidsmarktontwikkelingen.

Gezien de actuele nationale en internationale politieke situatie, blijft het van groot belang een sterke en innovatieve regio te zijn. Dit vraagt mogelijk om herprioritering en aanvullende inzet binnen het toekomstig economisch beleid van de provincie.

Met het 'Blijversbudget' richten we ons op het bevorderen van innovatie en conceptontwikkeling in de agrarische sector, zodat het platteland toekomstperspectief houdt met minder milieubelasting. Dit instrument maakt onderdeel uit van de transitie naar een duurzamere landbouw.

Tot slot benutten we de grensoverschrijdende ligging van Limburg optimaal. In samenwerking met het Rijk zetten wij in op de gezamenlijke kandidatuur met België en Duitsland voor de Einstein Telescope in de Euregio Maas-Rijn, waarmee wij de internationale samenwerking en verdienkracht verder versterken. We blijven daarnaast betrokken bij omvangrijke projecten zoals de verduurzaming van Chemelot en Maastricht Aachen Airport (MAA).

Onze beleidskaders

- [Werken aan een Toekomstbestendige Economie 2024-2027 \(PS 12 april 2024\)](#)
- [2e Gewijzigd Statenvoorstel inzake Brightlands - visie en rol Provincie Limburg \(PS 24 juni 2022\)](#)
- [Gewijzigd Statenvoorstel Brightlands Campus Greenport Venlo - campus en vastgoed - visie en inzet tot 2030 \(PS 19 december 2022\)](#)
- [Statenvoorstel Campus Vastgoed Greenport Venlo inzet en visie tot 2030 \(PS 10 februari 2023\)](#)
- [Statenvoorstel inzake Uitwerking transitie Maastricht Aachen Airport \(PS 16 december 2022\)](#)

Voor een aantal majeure integrale ontwikkelingen zijn door Provinciale Staten afzonderlijke kaderstellende besluiten genomen die toezien op inzet en middelen: verduurzaming Chemelot, Brightlands, VDL/NedCar en MAA.

Wat hebben we bereikt?

3.1. Vestigingsklimaat van morgen

- In 2027 zijn onze acquisitieresultaten verbeterd, kennen we het Limburgse bedrijfsleven beter en is het zakelijk toerisme gegroeid.
- In 2027 is de acquisitiesamenwerking met stakeholders in Limburg dusdanig versterkt dat nieuwe potentiële leads die kansrijk zijn voor Limburg, in gezamenlijkheid worden verkend.
- In 2027 zijn de (ruimtelijke) randvoorwaarden gecreëerd voor de beoogde versterking van het toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig vestigingsklimaat in 2027.

De voortgang richting de realisatie van de gestelde doelen is een continu en dynamisch proces. De in 2025 uitgevoerde werkzaamheden, onder andere op het gebied van acquisitie en het op diverse fronten versterken van de samenwerking met partners, dragen hier direct aan bij. Ook het beter in kaart brengen van het vestigingsklimaat in Limburg vormt een belangrijke basis voor het behalen van de doelstellingen in 2027. De ingezette koers biedt daarmee vertrouwen in het bereiken van de doelstellingen op het gebied van acquisitie, samenwerking en het duurzaam versterken van een toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig vestigingsklimaat.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.1.1. Vestigingsklimaat van morgen

Omschrijving

Een goed vestigingsklimaat is van belang voor zowel het bestaande bedrijfsleven als voor het aantrekken en verbinden van nieuwe economische spelers aan de Limburgse economie. In 2025 heeft de Provincie Limburg ingezet op het versterken van het vestigingsklimaat langs drie actielijnen:

- Strategische acquisitie en verankering;
- Toerisme: innovatie, infrastructuur en zakelijk toerisme;
- Internationale economische samenwerking en diplomatie.

Binnen de actielijn strategische acquisitie en verankering is ingezet op het versterken van de acquisitiekracht van Limburg, het beter in beeld brengen van de behoeften van het bedrijfsleven en het begeleiden van acquisitietrajecten gericht op zowel behoud als aantrekken van bedrijven.

Vanuit de actielijn toerisme is onder andere gewerkt aan de opschaling van het Maastricht Convention Bureau naar een provinciebreed congresbureau, de ontwikkeling van een provinciaal dataportaal voor toerisme en de organisatie van (inter)nationale evenementen die bijdragen aan de economische en internationale profilering van Limburg.

Binnen de actielijn internationale economische samenwerking en diplomatie is invulling gegeven aan de provinciale rolbepaling op het gebied van economische veiligheid en hebben de vier Brightlands campussen gezamenlijk bijgedragen aan het verder versterken van de internationale profilering van Limburg als toonaangevende innovatieregio.

Rol Provincie: *aanjager, financier, ondersteuner, partner (aandeelhouder)*

Kwaliteit

Strategische acquisitie en verankering

Uitvoering motie 3059 – ‘Beter zicht op het Limburgse vestigingsklimaat’

In november 2025 heeft onderzoeksbureau Etil een eerste diepgaande analyse opgeleverd van het Limburgse vestigingsklimaat, met aandacht voor de ontwikkelingen in de afgelopen drie tot vijf jaar. De bevindingen zijn samengebracht in een beknopt rapport en een toegankelijke infographic ([Mededeling portefeuillehouder inzake oplevering informatieproduct ten behoeve van inzicht in provinciale vestigingsklimaat, brief gedeputeerde Satijn van 2-12-2025](#)). In juli 2026 wordt een actualisatie van het rapport verwacht.

Acquisitie

Er is gericht ingezet op het verder versterken van de samenwerking met diverse partners én op de inhoudelijke begeleiding van verschillende acquisitietrajecten. De focus lag hierbij zowel op de duurzame verankering en waar mogelijk uitbreiding van bestaande bedrijven, als op het aantrekken van nieuwe vestigers. In dit kader heeft tevens een bijeenkomst van de acquisitieconvenantpartners plaatsgevonden. In 2026 wordt hieraan een vervolg gegeven, waarbij een mogelijke herijking van het convenant aan de orde zal zijn. Daarnaast zijn verschillende evenementen georganiseerd voor ondernemers (zie hoofdstuk ‘Innovaties voor de maatschappelijke opgaven’), die eveneens bijdroegen aan de verdere invulling van het acquisitiebeleid.

Toerisme: innovatie, infrastructuur en zakelijk toerisme

Maastricht Convention Bureau (MCB)

Het Maastricht Convention Bureau is in 2025 opgeschaald naar een provinciebreed congresbureau, met als doel het stimuleren van zakelijk toerisme en het versterken van de Limburgse kenniseconomie. Daartoe is een samenwerking aangegaan tussen de Provincie, de vier Brightlands-gemeenten (Venlo, Sittard-Geleen, Heerlen, Maastricht) en de Brightlands campussen. Het MCB richt zich op het aantrekken van internationale congressen die aansluiten bij de speerpunten van de Limburgse kenniseconomie en de Brightlands campussen. Tevens is in oktober 2025 een vernieuwde merkidentiteit geïntroduceerd en gelanceerd op de nieuwe website van het MCB.

Dataportaal toerisme

De Provincie heeft een subsidie toegekend aan de samenwerkende VVV's in Limburg, zodat zij als uitvoerende partij namens de gemeenten het provinciaal dataportaal voor de vrijetijdseconomie kunnen ontwikkelen en beheren.

WK-Gravel

In samenwerking met de gemeenten Maastricht, Beek en Beekdaelen is in 2025 het UCI Gravel World Championships in Zuid-Limburg georganiseerd. Dit internationale sportevenement heeft niet alleen gezorgd voor een toestroom van sporters en bezoekers afkomstig uit binnen- en buitenland, maar tevens geleid tot een economische impuls voor horeca en recreatiesector. Daarnaast heeft het de internationale zichtbaarheid van Limburg versterkt.

Verankering van TEFAF in Limburg

TEFAF (The European Fine Art Fair) is van grote waarde voor zowel het culturele als het economische profiel van Maastricht en de regio. In 2025 zijn intensieve gesprekken gevoerd om te bezien hoe de Provincie kan bijdragen aan het behoud en de verdere ontwikkeling van TEFAF. Het streven is een

additionele provinciale bijdrage te leveren, zodat noodzakelijke kwaliteitsinvesteringen kunnen worden gerealiseerd en de concurrentiepositie van TEFAF wordt geborgd. Hiermee onderstreept de Provincie haar inzet om TEFAF ook op lange termijn aan Limburg te verbinden.

Programmatische samenwerking routestructuren

De Provincie heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van een concept uitvoeringsprogramma en een governancestructuur voor een meerjarige, landelijke programmatische samenwerking met alle Provincies en de landelijke stichtingen Wandelnet en Fietsplatform. Definitieve besluitvorming hierover wordt medio 2026 verwacht, waarna de daadwerkelijke uitvoering zal starten.

Motie 3061 – Vitaal Toerisme in balans met de omgeving

In oktober 2025 is een strategische sessie georganiseerd met destiniatiemarketingorganisaties (DMO's), gemeenten en experts op het gebied van bestemmingsmanagement en inwonersprofiel. Doel was gezamenlijk te verkennen hoe toeristische groei in balans kan worden gebracht met leefbaarheid en omgevingskwaliteit. De uitkomsten hebben waardevolle input opgeleverd voor toekomstig beleid en nader te ontwikkelen acties op het gebied van bestemmingsmanagement. In 2026 wordt bezien hoe hierop verder kan worden voortgebouwd.

Internationale economische samenwerking en diplomatie

Economische veiligheid – rolbepaling Provincie

Om een duidelijke provinciale rol te bepalen op het gebied van economische veiligheid is het nationale beleid, het beschikbare instrumentarium en het relevante partnernetwerk in kaart gebracht. Het beleid voor de circulaire economie levert een bijdrage aan het vergroten van de strategische autonomie en het verminderen van risicovolle afhankelijkheden. LIOF heeft in haar acquisitiebeleid 'Know Your Customer'-procedures ingebouwd vanuit het oogpunt van economische veiligheid. Periodieke risicoanalyses van vitale infrastructuur vinden plaats in samenwerking met betreffende ministeries en de Veiligheidsregio's. Daarnaast zijn verkennende gesprekken gevoerd over aanvullende bewustwordingsactiviteiten richting het bedrijfsleven, bijvoorbeeld in samenwerking met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en LIOF.

Internationale samenwerking en profilering Brightlands Campussen

In 2025 hebben de vier Brightlands campussen gezamenlijk ingezet op het versterken van de internationale profilering van Limburg als toonaangevende innovatieregio. Zij presenteerden zich samen op de ExpoReal in München, de grootste vastgoedbeurs van Europa, en de Brightlands Startup League ontving internationale waardering met de 'Startup Ecosystem Rising Star Award' van de Internationale Kamer van Koophandel (ICC). Daarnaast werd Limburg door het Intelligent Community Forum (ICF) geselecteerd als een van de Smart21-regio's wereldwijd, waarmee de regio kans maakt op de titel *The Intelligent Community of the Year*. Limburg wist bovendien binnen te halen dat in 2026 de internationale top 7 van het ICF in de regio neerstrijkt, waarbij diverse internationale delegaties Limburg zullen bezoeken. Tot slot werd in het vierde kwartaal van 2025 een tweetalige campagne gelanceerd om de (inter)nationale bekendheid van het innovatieve Limburg onder de vlag van Brightlands verder te vergroten.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Activiteiten zijn continu doorlopend en duren de volledige collegeperiode.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.1.1. Vestigingsklimaat van morgen zijn in 2025 de lasten begroot op € 10,69 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 4,42 mln. Hierdoor ontstaat er in 2025 een voordelig verschil van € 6,27 mln.

Dit verschil in 2025 heeft met name betrekking op:

- Innovatieve bedrijvigheid herontwikkeling VDL € 2,45 mln. Gewijzigd Statenvoorstel inzake Najaarsnota 2025, brief GS van 21-10-2025. In 2025 zijn deze middelen nog niet benut.
- Knelpuntenfonds € 1,50 mln. Door vertraging in de aanvragen en wisseling van bestuur bij de ontvanger zijn de middelen nog niet beschikbaar.
- SPUK inkomstenderving Watersnoodramp € 0,24 mln. nog niet kunnen uitkeren in verband met beroep.
- Kapitaallasten van € 1,40 mln. LBDF zijn per abuis in dit product begroot maar deze staan verantwoord in product 3.2.1. Innovaties voor de Maatschappelijke opgaven.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 5,45 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

3.1.3. Maastricht Aachen Airport

Omschrijving

Maastricht Aachen Airport (MAA) draagt bij aan zowel de Limburgse als aan de nationale economie. Daarnaast leidt het tot samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs. MAA maakt deel uit van de nationale luchtinfrastructuur en is na Schiphol de enige Nederlandse luchthaven met een vrachtfunctie.

Op [16 december 2022](#) hebben Provinciale Staten kennisgenomen van het Businessplan 'Transitie naar een duurzame, omgevingsbewuste en toekomstbestendige luchthaven' van MAA BV en MAABI BV ter invulling van [Amendement 145 'Een omgevingsbewust en toekomstbestendig MAA'](#) en ingestemd met het verstrekken van een Niet Economische Diensten van Algemeen Belang (NEDAB) van € 5,50 mln. per jaar en een investeringskrediet voor achterstallig onderhoud (in de vorm van een agiostorting) van € 23,9 mln.

Het businessplan 2022 beschrijft de wijze waarop de luchthaven zal transformeren naar een duurzame, omgevingsbewuste en toekomstbestendige luchthaven met de daarbij behorende doelen en beoogde fasering en tijdspad. Als aandeelhouder van de luchthaven bewaken we de kaders die Provinciale Staten bij de besluitvorming in 2022 hebben aangegeven en zien wij erop toe dat de in het businessplan gestelde doelen worden behaald. Dit doen we aan de hand van reguliere ambtelijke en bestuurlijke overleggen, maar ook aan de hand van de jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen. Hierover rapporteren we twee maal per jaar aan Provinciale Staten door middel van de voortgangsrapportages in het kader van de 'Regeling Grote Projecten'. Voorts informeren wij Provinciale Staten als actualiteiten daartoe aanleiding geven.

Rol Provincie: *partner (aandeelhouder), financier, procesmanager, bevoegd gezag*

Kwaliteit

Omgevingsfonds

De toegezegde provinciale bijdrage van in totaal € 8,75 mln. aan de stichting wordt in de vorm van een subsidie, in tranches, verstrekt op basis van de jaarlijks aan te leveren voortgangsrapportages, inclusief geactualiseerd liquiditeitsoverzicht. Verantwoording vindt derhalve plaats vanuit de subsidierelatie die de Provincie heeft met het fonds, via een jaarlijks aan te reiken liquiditeitsoverzicht met begroting.

De totale begrote omvang van het fonds bedraagt circa € 14 miljoen. Dit bedrag wordt ingezet op een viertal programmalijnen (leefbaarheid, gebiedsprogramma's, vortexschade, communicatie en informatievoorziening). Behalve de provinciale subsidie zijn hierin ook de bijdragen van de luchthaven MAA, Schipholgroep, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het bedrijfsleven opgenomen. Het Omgevingsfonds MAA is vanaf 1 april 2024 stapsgewijs begonnen met haar werkzaamheden. Hieraan voorafgaande zijn de ambities van het Omgevingsfonds vertaald in het programmaplan 2024-2030. De programma's vorderen conform planning, waarbij in 2025 de onderzoeken in het kader van het Vortex-programma centraal hebben gestaan, maar ook de verkoopgarantieregeling. Besteding vindt door het fonds plaats binnen de afgesproken programma's en doelstellingen van de programma's en de afgegeven subsidiebeschikking in dit kader.

Provinciaal Inpassingplan MAA proefdraaien

De voorbereiding van het PIP vindt plaats in samenhang met de procedure voor de Wnb-vergunning. Op 29 oktober 2024 zijn PS met een mededeling portefeuillehouder geïnformeerd over het voornemen van de minister van LNVV om een nieuwe Wnb-vergunning ter inzage te leggen. De definitieve vergunning is nog niet verleend in verband met stikstofproblematiek. De nog te verlenen Wnb-vergunning dient te worden ingepast in het PIP. Vanwege deze afhankelijkheid stagneert de procedure voor de vaststelling van het PIP.

Luchthavenbesluit

De in het kader van de luchthavenbesluitprocedure door de luchthaven opgestelde MER(milieueffectenrapport)-notitie is in het najaar van 2024 ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W). Het ministerie heeft deze beoordelingsnotitie op haar beurt voor advies aan de Commissie MER voorgelegd. Het advies van de Commissie is in maart 2025 gepubliceerd en leidde ertoe dat alsnog een MER is opgesteld. De luchthaven heeft de aanvraag luchthavenbesluit en de daarbij behorende MER begin januari 2026 bij het Ministerie van I&W ingediend.

Route development fund

De ontvangen bijdragen van de gemeente Maastricht om in te zetten op het stimuleren van lijnverbindingen vanaf MAA naar intercontinentale luchthavens ter bevordering van de verankering van het zakelijk toerisme in de regio naar bijvoorbeeld het MECC en de TEFAF van € 0,6 mln. zal naar verwachting in 2026 worden ingezet. In 2025 zijn in aanloop hierop de gesprekken gestart met de luchthaven over de daartoe in te dienen aanvraag door de luchthaven en de ontwikkeling (acquisitievorderingen) van de vliegmaatschappij met de op te zetten verbindingen.

Ontsluiting luchthaven

Voor het verbeteren van de ontsluiting van de luchthaven (verbeteren verkeersveiligheid Vliegveldweg en voorterreinen MAA) heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat in de vorm van een specifieke uitkering (SPUK) aan de Provincie een bedrag van € 3,5 mln. inclusief BTW beschikbaar gesteld. De Provincie leidt de middelen door aan de gemeente Beek en MAA die dit project gaan uitvoeren. De gemeente Beek en MAA dragen zelf ieder € 2 mln. bij. In 2025 zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart en is een eerste deel van het voetpad vanaf P2 richting de terminal aangelegd. Met de planning van de uitvoering wordt rekening gehouden met de verwachte extra toestroom van passagiers medio 2027 als gevolg van de baansluiting bij Eindhoven Airport.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

- In 2025 zijn bijdragen aan het Omgevingsfonds verstrekt in lijn met de subsidiebeschikking op basis van de aangereikte liquiditeitsoverzicht behorend tot de voortgangsrapportage.
- Door het uitblijven van de definitieve Wnb-vergunning, is het aannemelijk dat het PIP op z'n vroegst eind 2026 kan worden vastgesteld.
- De aanvraag luchthavenbesluit is bij het Ministerie van I&W ingediend. De procedure kent een doorlooptijd van circa 1,5 jaar. Het luchthavenbesluit wordt medio 2027 verwacht.
- De voorbereidingen en eerste werkzaamheden voor de "Ontsluiting luchthaven" zijn in 2025 aangevangen. In 2026 worden de SPUK-gelden aan MAA en gemeente Beek doorgeleid.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.1.3. Maastricht Aachen Airport zijn in 2025 de lasten begroot op € 13,09 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 30,96 mln. Hierdoor ontstaat er een nadelig verschil van € 17,88 mln. Dit verschil in 2025 heeft met name betrekking op:

- Afwaardering Holding Businesspark Luchthaven Maastricht NV € 19,26 mln. Dit is het gevolg van de financiële doorvertaling van [Statenbesluit 'Uitwerking transitie Maastricht Aachen Airport' \(16 december 2022\)](#), waarbij Provinciale Staten hebben besloten om voorziene afwaarderingen jaarlijks ten laste te brengen van de begrotingsruimte, op basis van de geraamde verliezen in geval van een worst-case scenario. Deze afwaardering bedraagt in 2025 € 19,26 mln. en wordt volledig gedekt uit de risicoreserve SIS.
- Aanpassing van de te verwachten uitgaven voor het Omgevingsfonds € 0,46 mln.;
- De eerste subsidie voor de lijnverbindingen vanuit het route development fund wordt in 2026 verleend € 0,60 mln.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 1,34 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

3.2. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven

Er is actief en succesvol ingezet op de ontwikkeling van de innovatiekracht van het Limburgse MKB. Daarbij maken wij gebruik van het specifiek daarvoor opgezette programma Limburg Toekomstbestendig en deelname van het Limburgse MKB aan Europese gefinancierde projecten en nationale innovatieprogramma's zoals de MIT-regeling: MKB-innovatiestimulering Regio en Topsectoren. Daarnaast onderzoeken wij in hoeverre flankerend beleid de concurrentiekracht van MKB-bedrijven kan versterken. Hierbij zijn de volgende moties meegenomen:

- [Motie 3057 2e Gewijzigde Motie 3057 Jenneskens c.s. inzake MKB-toets voor provincie;](#)
- [Motie 3059 Gewijzigde Motie Schyns c.s. Beter zicht op het Limburgse vestigingsklimaat;](#)
- [Motie 3192 Berghorst c.s. inzake Zorg Innovatie Hub;](#)
- [Toezegging 9697 Beschouwende notitie betreffende het Financieel instrumentarium start- en scale-ups;](#)
- [Toezegging 9571 Evaluatie MKB-fondsen.](#)

De ontwikkeling van de Brightlands campussen ligt op koers, maar ziet zich ook gesteld voor nieuwe uitdagingen. De campussen vervullen hun rol in het samenbrengen van kennis, onderwijs en ondernemerschap op vier locaties in Limburg goed. Er wordt gewerkt aan groei en verdere professionalisering. Er vindt ook meer en meer samenwerking plaats tussen de vier Brightlands campussen. Ontwikkelingen in de omgeving zoals mondiale tegenwind voor circulaire economie, of een terugtrekkende aandeelhouder, of de krapte aan talent werpen uitdagingen op. Daarnaast ontstaan er ook nieuwe kansen bijvoorbeeld op dossiers als defensie, verduurzaming van Chemelot of de impuls voor een geïntegreerde gebiedsontwikkeling in Maastricht.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.2.1. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven

Omschrijving

De Provincie Limburg heeft in 2025 ingezet op innovatie, samenwerking en het versterken van het Limburgse MKB volgens drie actielijnen:

- Innovatief bedrijfsleven;
- Innovatieve ecosystemen;
- Innovaties voor het brede MKB.

Voor het innovatief bedrijfsleven is daarbij succesvol gebruik gemaakt van verschillende innovatieprogramma's. Onze ambitie is dat de innovatiekracht van het Limburgse MKB verbeterd, zodat ondernemers in alle sectoren via slimme innovaties en ondernemerschap bijdragen aan een duurzaam, circulair, gezond en digitaal Limburg. Vanuit de actielijn innovatieve ecosystemen zetten we in op het ontstaan van innovatieve ondernemers binnen de Brightlands campussen. Daarbij spelen onderwijs en acquisitie ook een rol. Ook het financieringsinstrumentarium is daarbij een leidend element. Wij dragen bij aan het realiseren van een regionaal financieringsinstrumentarium dat alle stadia van een startende onderneming kan ondersteunen. Tenslotte is het belangrijk dat nieuwe innovaties breed gedragen worden. In dat kader zetten we in op flankerend beleid voor het MKB vanuit de actielijn innovaties voor het brede MKB.

Een bijzonder programma is de Einstein Telescope. Waarbij onze inzet vanuit de drie actielijnen tezamen komt. Dit programma steunt op het innovatief bedrijfsleven, maakt gebruik van onze Brightlands campussen en zet projecten op voor het brede MKB.

Binnen product innovaties voor de maatschappelijke opgaven hebben we uitvoering gegeven aan twee toezeggingen en zijn een tweetal moties betrokken.

Rol Provincie: *aanjager, financier, ondersteuner, partner (aandeelhouder)*

Kwaliteit

LIOF-Innovatieprogramma Limburg Toekomstbestendig (LTB)

LIOF voerde voor de Provincie Limburg het MKB-innovatieprogramma 'Limburg Toekomstbestendig' (LTB) uit. Het programma LTB sloeg een brug tussen de beleidskaders van Provincie Limburg en het Ministerie van EZ enerzijds en de uitvoeringspraktijk van het Limburgse MKB anderzijds. De operationele looptijd van het programma is per 31 december 2025 beëindigd. Met het programma werd het MKB in de kernsectoren van de Limburgse economie meegenomen in de maatschappelijke opgaven waarvoor Limburg zich gesteld ziet. Deze opgaven of transities zijn: Circulariteit, Energie, Gezondheid en Digitalisering. Vanaf december 2020 tot en met 31 december 2025 zijn 490 aanvragen beoordeeld waarvan er 318 zijn goedgekeurd. De totale projectomvang bedroeg € 25,4 mln. met een bijdrage uit het programma van € 8,5 mln. Het programma is eind 2025 geëvalueerd en positief beoordeeld. In 2026 wordt gekeken of een nieuw LTB wenselijk is of dat volstaan kan worden met de reeds aanwezige andere innovatieprogramma's.

Europese Programma's

In 2025 hebben we bedrijven ondersteund bij innovatieve grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten in euregionaal verband. Binnen de Europese programma's, zowel mainstream programma(OPZUID), het Just Transition Fund (JTF), het NorthWestEurope programme (NWE) en de drie grensoverschrijdende (INTERREG) programma's, zijn in totaal 127 projecten goedgekeurd met deelname van Limburgse partners bestaande uit MKB-bedrijven, kennisinstellingen en publieke partijen. Hiermee gepaard gaat een totale financiële impuls van € 409,3 mln. met een Europese bijdrage van € 186,1 mln. en een provinciale bijdrage van € 4,23 mln. aan de Limburgse partners in deze projecten.

MIT-regeling

In 2025 is de MIT-regeling succesvol ingezet ter versterking van het innovatievermogen en de toekomstbestendigheid van het Limburgse MKB. Voor Limburg was een provinciaal budget van € 1 mln. beschikbaar, aangevuld met rijksmiddelen. Binnen de MIT R&D-samenwerkingsprojecten is voor Limburg € 1,52 mln. aan subsidie toegekend, waarmee innovatieve samenwerkingen binnen het MKB zijn gestimuleerd. De provinciale cofinanciering voor deze projecten bedraagt € 0,69 mln. Daarnaast is voor MIT-haalbaarheidsprojecten € 0,64 mln. aan subsidie verleend, waarvan € 0,29 mln. is gefinancierd vanuit provinciale middelen. De totale provinciale bijdrage aan R&D- en haalbaarheidsprojecten komt hiermee uit op € 0,97 mln. Deze inzet weerspiegelt de sterke vraag naar de regeling en het hoge aantal kwalitatief goede Limburgse aanvragen. Met de MIT-regeling is in 2025 aantoonbaar bijgedragen aan innovatie, samenwerking en economische versterking van het Limburgse MKB.

Actieagenda MKB

In 2025 is door de provincies, in lijn met de Actieagenda MKB-Dienstverlening, ingezet op het versterken van de regionale samenwerking en het beter toegankelijk maken van het aanbod voor ondernemers. Samen met de Kamer van Koophandel is actief contact gelegd met de regio's Zuid-, Midden- en Noord-Limburg, met als doel elkaar beter te leren kennen, effectiever door te verwijzen en het bestaande aanbod beter op elkaar af te stemmen. Daarnaast heeft de Provincie het initiatief genomen tot de ontwikkeling van de Sprintsubsidie (onderdeel van Limburgse Economie in Actie), een nieuwe subsidieregeling gericht op het ondersteunen van MKB-ondernemers bij korte, gerichte stappen richting toekomstbestendigheid. Deze regeling sluit volledig aan bij de uitgangspunten van de actieagenda. Vaststelling door het College van Gedeputeerde Staten wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2026, waarna de eerste openstelling zal volgen.

MKB-evenementen

In 2025 zijn drie provinciale MKB-evenementen georganiseerd met als doel het versterken van het contact tussen de provincie en ondernemers. In februari vond een bijeenkomst plaats voor familiebedrijven, met aandacht voor toekomstbestendigheid en bedrijfsopvolging. In juni is een MKB-evenement in Noord-Limburg georganiseerd, waarbij het thema defensie centraal stond en kansen voor ondernemers zijn verkend. In september zijn MKB-ers uit Limburg ontvangen in het Gouvernement, waar de Prinsjesdagplannen en de betekenis daarvan voor ondernemers centraal stonden.

MKB Toets

Op 1 september 2025 is de MKB Toets formeel gelanceerd door Provincie Limburg en MKB Limburg. MKB Limburg heeft daartoe een panel van Limburgse MKB-ondernemers samengesteld. Dit panel gaat nieuwe provinciale regelgeving en beleidsinstrumenten in een vroeg stadium toetsen op de mate waarin ze passend en werkbaar zijn voor MKB-ondernemers. Limburg is hiermee de eerste provincie die een MKB-toets heeft ingericht en toepast.

Op 3 december 2025 heeft het toets-panel de eerste MKB regeling getoetst en aan Provincie Limburg uitgebreid advies gegeven op welke punten de regeling verbeterd en vereenvoudigd kan worden. Dit naar grote tevredenheid van zowel het toets-panel als Provincie Limburg. In 2026 zal de MKB-toets worden voortgezet en meer nieuwe MKB provinciale regelingen aan de toets worden onderworpen.

Vestigingsklimaat

[Gewijzigde Motie 3059 Schyns c.s. inzake Beter zicht op het Limburgse vestigingsklimaat Limburg](#). Dit onderdeel is verder toegelicht bij onderdeel 3.1. Vestigingsklimaat van morgen.

Einstein Telescope

Er zijn definitieve afspraken gemaakt met België en Duitsland over de wijze waarop het consortium de samenwerking in de Bidbook / haalbaarheidsfase en de daarop volgende bouwfase gaat uitvoeren. Deze afspraken worden in het Bidbook opgenomen.

Er ligt een stevig R&D en valorisatieprogramma waarbij een prominente rol is weggelegd voor de ET Pathfinder als laboratorium voor de Einstein Telescope sleutel technologieën. Dit programma wordt uitgevoerd door LIOF en aanvullend hieraan is eveneens het project Smart Skills lab van start gegaan.

We bevinden ons in de eindfase van de oprichting van de Einstein Academy waarin een goed uitvoeringsplan is opgenomen om MBO en HBO in zowel nationale als Euregionale context in de meest brede zin aan te laten sluiten op de kennis en kunde die nodig is om de Einstein Telescope te ontwikkelen, te bouwen en te onderhouden.

Er ligt een goede nationale en euregionale lobby/partnerstrategie om de positie van de EMR als vestigingsplek van de Einstein Telescope in ons voordeel te beslechten.

Financieel instrumentarium

Mededeling portefeuillehouder inzake een beschouwende notitie betreffende het Financieel instrumentarium start- en scale-ups ([Toezegging 9697](#)).

Er is zowel op Europees als nationaal niveau een financierings-gat op de risicokapitaalmarkt voor start-ups en scale-ups. Overheden kunnen dit marktfaal verkleinen door zelf (semi-)publieke financiële instrumenten in te zetten en extra private financiering aan te trekken, onder meer via samenwerking met LIOF, banken en andere partners. In Limburg bestaat het instrumentarium nu uit subsidies, leningen en investeringen met risicokapitaal. Het in voorbereiding zijnde Limburg Vroege Fase Fonds (LVFF 2025) en het beoogde Einsteinfonds zijn waardevolle nieuwe aanvullingen hierop, met name door een huidige leemte in de bedrijfsontwikkelingscyclus te vullen en gerichte ondersteuning te bieden aan de Einstein Telescope-propositie.

De huidige Limburgse instrumenten zijn onvoldoende om de grote kapitaalbehoefte van bedrijven in de (door)groeifase te dekken. Daardoor zoeken bedrijven financiering buiten de regio, wat het risico op vertrek uit Limburg vergroot en de duurzame economische verankering en werkgelegenheid in gevaar brengt. Ook op Europees niveau is dit knelpunt erkend, waarop de Europese Commissie inzet met een nieuwe strategie voor schaalvergroting van innovatieve bedrijven.

Het toevoegen van een specifiek fonds voor de (door)groeifase van bedrijven aan het Limburgse (semi-)publieke financiële instrumentarium is van grote meerwaarde. Dit stelt Limburg beter in staat om innovatieve ondernemingen te behouden en te laten doorgroeien, met als doel duurzame economische vernieuwing, werkgelegenheid en talentontwikkeling in de regio te stimuleren.

[Toezegging Evaluatie MKB-fondsen](#)

Als gevolg van de economische crisis is in 2014 op initiatief van de Staten het MKB-Leningenfonds (MKB-L) en het Limburg Business Development Fonds (LBDF) opgericht. Twee financieringsinstrumenten voor aparte doelgroepen (regulier MKB en innovatief MKB) met afzonderlijke criteria en verschillende looptijden. In 2024 zijn de fondsen geëvalueerd en zijn aanbevelingen gedaan voor toekomstige fondsen. De bevindingen zijn per [mededeling portefeuillehouder inzake Evaluatie MKB-Leningenfonds en Limburg Business Development Fonds, brief gedeputeerde Satijn van 11-3-2025](#), kenbaar gemaakt.

[Motie 3192 Berqhorst c.s. inzake Zorg Innovatie Hub](#)

De inzet van de motie is gericht op het oplossen van personeelstekorten in de zorg door middel van nieuwe technologieën en innovatieve werkwijzen aan het bed en in de opleiding. Dit wordt nagestreefd door het toepassen van technologie, digitalisering, robotisering en kunstmatige intelligentie; zorginnovatie met oog voor de menselijke maat. De genoemde hub heeft als opgave om partijen te verbinden en het denk- en ontwikkelvermogen binnen de regio te stimuleren om gezamenlijk de arbeidsmarktproblematiek in de zorg daadwerkelijk te verlichten.

Naar aanleiding van deze motie/toezegging heeft er een inventarisatie plaatsgevonden met externe partijen, waaronder verschillende Limburgse ziekenhuizen, Zorg aan Zet en de Brightlands campussen (Maastricht en Heerlen) en is een quick scan gemaakt van initiatieven elders in Nederland en vanuit andere provincies. Aan de hand van deze inventarisatie kan geconcludeerd worden dat de zorgsector vele samenwerkingsvormen heeft opgezet om oplossingen op het gebied van de zorgproblematiek, zoals aangegeven in de motie, te bedenken en uit te voeren. Er is gekozen om de bestaande samenwerkingsinitiatieven rondom zorginnovatie te stimuleren en daarbij de ervaringen die bij andere initiatieven en provincies zijn opgedaan mee te nemen.

Het bedrag dat PS heeft voorgesteld (€ 1 mln.) zal als indicatie worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de Health AI & Data Alliantie Limburg. De deelnemende partijen aan dit initiatief worden uitgedaagd om een gezamenlijk voorstel in te dienen met daarbij een gedegen business plan. Dit businessplan dient in de financiële paragraaf te benoemen op welke wijze de partijen gebruik gaan maken van middelen vanuit de zorgsector zelf, het Rijk en indien kansrijk Europese middelen waaronder het Europees Sociaal Fonds. Provinciale middelen zijn alleen beschikbaar op basis van cofinanciering.

[\(Mededeling portefeuillehouder inzake Zorg Innovatie Hub \(toezegging 9712 en motie 3192 Berghorst c.s.\), brief gedeputeerde Satijn van 16-12-2025 \(GS DOC-00891658\)\).](#)

Kwaliteit (indicator)

Tijd

- De activiteiten zijn structureel en doorlopend over de collegeperiode, met versnelde fundraising voor Europese projecten, gefaseerde inzet van middelen en meer zicht op projectactiviteiten in de tijd.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.2.1. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven zijn in 2025 de lasten begroot op € 18,50 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 14,93 mln. Hierdoor ontstaat er in 2025 een voordelig verschil van € 3,57 mln. Dit verschil in 2025 heeft betrekking op:

- Risicoreserve Limburg Vroege Fase Fonds (LVFF), € 1,40 mln. Deze middelen worden in de voorjaarsnota verwerkt omdat het risico in 2026 ontstaat;
- € 0,80 mln. uitvoeringskosten ten behoeve van Limburg Startup Capital Funds (LSCF) beheerder van het koepelfonds. Deze middelen zijn nog niet afgeroepen;
- vertraging in besluitvorming subsidie Einstein Telescoop € 1,70 mln. Deze wordt in Q1 2026 beschikt.

Na egalisatie van de reserves en om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 5,02 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

3.2.2 Brightlands

Omschrijving

Brightlands

De vier Brightlands campussen vormen de basis en kern van Brightlands. We voeren de Staten-besluiten van 2022 en 2023 uit. We continueren onze inzet om het samenspel tussen de Brightlands campussen te verbeteren. Samen met onze partners gaan we meer partijen binden aan Brightlands: MKB-bedrijven, kennisinstututen, mede-overheden en talenten. Enerzijds om het draagvlak onder de Brightlands campussen en Brightlands breder te maken. Anderzijds is ons doel om de investeringen meer te laten renderen in de maatschappelijke omgeving via valorisatie en ondernemerschap. Dat doen we ook via de bestuurlijk kwartiermaker en met het Brightlands office. Via het office gaan we de gezamenlijke lobbykracht van de regio bundelen om meer impact te maken. Verder gaan we het merk 'Brightlands' met meer focus positioneren, ook op landelijk niveau. Nauwe samenwerking tussen het Brightlands office en de eigen lobbykracht van de Provincie is daar een onderdeel van.

Brightlands Chemelot Campus

De ontwikkeling van Brightlands Chemelot Campus staat vooral in het teken van de realisatie van de uitbreiding Noord waarin met name nieuwe bedrijvigheid en initiatieven op het gebied van circulariteit (zoals Brightlands Circular Space) zullen landen, en het verstevigen van het totale kennislandschap. Eerste onderdelen van realisatie BCS zijn gestart. Andere onderdelen van BCS en andere plots zijn in ontwikkeling. Daarmee is deze campus, samen met de Chemelot Industrial site, een belangrijke aanjager van de circulaire transitie.

Brightlands Campus Greenport Venlo

De Brightlands Campus Greenport Venlo is een jonge campus, die zich richt op innovatie in de hoogwaardige tuinbouwketen voor gezondheid, duurzaamheid en bedrijvigheid. De komende periode ligt hier de nadruk op de ontwikkeling en groei van de campus als ecosysteem en het verder invullen van de randvoorwaarden tot groei. Dat gebeurt aan de hand van het groeiplan van BCGV, dat verder uitgewerkt wordt in de jaarplannen van de organisatie.

Brightlands Maastricht Health Campus

Vanuit de Brightlands Maastricht Health Campus wordt ingezet op het integraal ontwikkelen van de campusorganisatie (inclusief bedrijvigheid), een aantrekkelijk campusgebied en de kennisinfrastructuur. De focus ligt hierbij op medische- en engineering thema's en de versterking van de campus in zijn geheel, om zo innovatieve ideeën van wetenschappers, ondernemers en artsen naar de patiënt te kunnen blijven brengen.

Brightlands Smart Services Campus

De Brightlands Smart Services Campus in Heerlen bevindt zich medio 2025 in een doorgroeiende fase, waarbij de overgang van een opstartcampus naar een financieel en organisatorisch duurzaam innovatie-ecosysteem centraal staat. Sinds de oprichting is substantieel voortgang geboekt op het gebied van community building, kennisdeling en (maatschappelijke) impact, maar er is nog altijd sprake van doorontwikkeling richting een volledig volwassen campusmodel. De campus bouwt voort op haar rol als regionale innovatiehub op het gebied van mensgerichte artificial intelligence (AI) en data science, en werkt planmatig aan verdere groei in samenwerking met partners uit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.

De ambitie van de campus is om Limburg te positioneren als koploper in mensgerichte AI, met een sterk ecosysteem dat economische groei stimuleert en maatschappelijke uitdagingen adresseert. Om deze ambitie waar te maken, richt BSSC zich nadrukkelijk op het aantrekken van innovatieve bedrijven, kennisinstellingen en investeerders, en het creëren van meer hoogwaardige arbeidsplaatsen in de regio. Hiertoe worden zowel het fysieke vastgoed als de programmatische activiteiten (community development, evenementen, allianties) continu doorontwikkeld en geoptimaliseerd.

Kwaliteit

Brightlands

- Het Brightlands office bundelt de lobby en PA-inspanningen op een selectie van onderwerpen.
- Het merk 'Brightlands' is met meer focus landelijk gepositioneerd. De campagne is eind 2025 van start gegaan.
- Het startup versnellingsprogramma 'Brightlands Startup League' is in 2025 volledig actief en stimuleert en ondersteunt startende innovatieve ondernemers in de Brightlands community. Op basis van de ervaringen en geleerde lessen stellen we de aanpak waar nodig bij.
- We stimuleren actief, ook als aandeelhouder, dwarsverbanden tussen Brightlands campussen onderling én met de relevante regionale programma's. Met de inzet van de bestuurlijk kwartiermaker is de samenwerking tussen en het draagvlak onder de Brightlands campussen verbeterd.

- In het Statenbesluit 'Brightlands - visie en rol Provincie Limburg' c.s. is vastgelegd wat de inzet van de Provincie gaat zijn in de periode tot 2030.
- Over de realisatie van de inhoudelijke doelen rapporteren wij in de Brightlands Rapportage (in het kader van de Regeling Grote Project). Daarin zijn ook de beoogde resultaten benoemd. Via de Brightlands Rapportage worden de Staten jaarlijks geïnformeerd voor 1 juli. In 2025 zijn de voorbereidingen gestart voor de evaluatie die in 2026 uitgevoerd zal worden.

Brightlands Chemelot Campus

- Er is veel dynamiek in de wereld van de chemie. Bedrijven heroverwegen wereldwijd hun activiteiten en dat heeft ook zijn weerslag op de chemiebedrijven in Nederland. Er wordt maximaal ingezet op lobby richting het Rijk en Europa om de voor Europa zo belangrijke chemische industrie te behouden. Ook de campus merkt de effecten van deze dynamiek in haar bedrijfsvoering, die onder druk staat. De directie van de campus moet daar waar mogelijk plannen actualiseren en optimaliseren. De Business Development aanpak is aangescherpt zowel gericht op nieuwe klanten als op behoud van bestaande klanten.
- De bouw van Brightlands Circular Space is in 2025 gestart en vordert gestaag. De doorontwikkeling van het concept Brightlands Circular Space is nog in volle gang. In 2025 zijn de gronden Lexhy en Graetheide aangekocht samen met de gemeente Sittard-Geleen. Daarmee is verdere uitbreiding van de campus aan de Noordzijde in de toekomst verzekerd.
De bijdrage aan het ecosysteem, vanuit het rendement van het vastgoed, zal plaatsvinden gebaseerd op het behaalde rendement.
- In navolging van ondertekening van de intentieovereenkomst in maart 2025 tussen het Ministerie van Defensie, Ministerie van Economische Zaken, LIOF, de Brightlands Chemelot Campus en de Provincie Limburg tot het vestigen van een Limburgse innovatiehub voor slimme materialen heeft de samenwerking verdere vorm gekregen in het Regioteam Limburg. Er is een activiteitenplan opgesteld. Dit plan focust op het versterken van de samenwerking tussen Defensie en het Limburgse innovatieve bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden. Daarbij fungeert het Regioteam Limburg als strategisch schakelpunt waarin regionale innovatiekracht wordt gekoppeld aan concrete behoeften van Defensie. De activiteiten van het Regioteam Limburg worden met name uitgevoerd door LIOF, Brightlands Chemelot Campus en Defensie. De Provincie heeft een verbindende en faciliterende rol.

Brightlands Campus Greenport Venlo

- Brightlands Campus Greenport Venlo focust zich op innovatie in de hoogwaardige tuinbouw keten. De campus is de plek waar innovatie binnen alle schakels in de tuinbouwketen van de toekomst wordt vormgegeven. Er wordt geïnoveerd voor gezondheid: gezonde voeding (voor de consument), een gezonde omgeving (met een zo minimale footprint) en een gezonde bedrijfsvoering (maximale opbrengst met minimale arbeid). De Provincie werkt hierin samen met UM (BCGV) en Gemeente Venlo (CVGV) als andere aandeelhouders.
- De campusorganisatie heeft in 2025 het jaarplan 2025 uitgevoerd, welke is vastgesteld in de aandeelhoudersvergadering van 18 december 2024. De versterking van de campus staat daarin centraal. Zo heeft de campus gewerkt aan de uitvoering van het project Greenport Innovation and Learning Labs (GRILL) en de Brightstart-Start-up League en zijn de (onderzoeks) faciliteiten Robotica lab gerealiseerd. Tot slot zijn er in 2025 een aantal projecten afgerond, waarvan de subsidievaststelling in 2026 zal gaan plaatsvinden, waaronder de projecten Food Concept Center (Novabite), Brightlands Experience Center for Future Food en Success4BioActives. In 2025 is de campus gestart met het aantrekken van een derde aandeelhouder, in de vorm van een ondernemer, waarmee de triple helix weer wordt aangevuld. De verwachting is dat een derde aandeelhouder in 2026 zal toetreden.

- Met ondersteuning van een vastgoeddirecteur heeft de vastgoedorganisatie in 2025 de onderhoudsopgave van Villa Flora en Innovatoren nader uitgewerkt en opgepakt, waarbij begonnen is met de reparatiewerkzaamheden van het dak en de WKO is gerealiseerd. Daarnaast is gewerkt aan de verdere inrichting van de vastgoedorganisatie en zijn acquisitietaken uitgevoerd gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid. In 2025 is de vastgoedorganisatie gestart met het opstellen van een ruimtelijke en programmatische visie die uitgewerkt zal worden in een strategisch vastgoedplan.

Brightlands Maastricht Health Campus

- De campusorganisatie is in blijven zetten op de valorisatie van UM en MUMC+ kennis en kunde naar ondernemerschap en werkgelegenheid, de fysieke ontwikkeling is hierbij ondersteunend.
- Het vinden van samenwerkingspartners en vervolgens het indienen van voorstellen richting programma's en fondsen van Rijk en EU was een van de belangrijkste activiteiten.
- De campusorganisatie heeft haar inzet op het gebied van het ondersteunen van ondernemerschap verder uitgebouwd. De bloeiende science-business community op de campus, waarin ideeën uitgroeien tot tastbare innovaties, is verder versterkt door o.a. inzet op specifieke communities per vakgebied, zoals medische technologie die in september 2025 van start is gegaan. De campusorganisatie doet dit ook in samenwerking met de andere campussen.
- Met een hoog aantal publicaties van onderzoeks-output door UM en MUMC+ zijn voor verschillende spin-offs en start-ups verdere stappen gezet in het toegankelijk maken van nieuwe innovaties voor de patiënt. Zo heeft dit in 2025 bijvoorbeeld voor Scannexus geleid tot nieuwe klinische toepassingen en meer toegankelijkheid voor de patiënt.

Brightlands Smart Services Campus

- De Brightlands Smart Services Campus is een impact gedreven ecosysteem in Limburg van toonaangevende Data- en AI- bedrijven, kennisinstellingen en publieke instanties, die samenwerken aan baanbrekende software platformen en applicaties, grensverleggende kennis en toepasbare economische oplossingen in Healthcare, het Limburgse MKB en Digitale, Publieke & Cyber Veiligheid. In 2025 heeft deze campus een aanzienlijke stap voorwaarts gezet in haar transitiefase van opstartcampus naar een financieel en organisatorisch volwassen innovatie-ecosysteem. Uitgaande van de strategische koers tot 2030 stond dit jaar vooral in het teken van doorontwikkeling, professionalisering en programmatische verdieping in de vier kernsectoren: Zorg & Gezondheid, Publieke Dienstverlening, Circulaire Industrie en Innovatief MKB. De campus heeft in deze sectoren impactvolle samenwerkingen tot stand gebracht en daarmee het regionale en (inter-)nationale ecosysteem rondom data science en mensgerichte AI versterkt, concreet zijn per sector de volgende resultaten te benoemen:
 - *Zorg & Gezondheid* - De campus heeft zich verder geprofileerd als mede-initiatiefnemer en coördinator van de Health AI & Data Alliance Limburg. In deze alliantie werken zes Limburgse ziekenhuizen en Brightlands samen aan concrete AI-toepassingen in de zorg. In 2025 is het 'Limburg Health Data Space' opgezet als veilige infrastructuur voor AI-training en data-analyse. Juridische en privacy-voorwaarden zijn uitgewerkt, pilots rondom AI-diagnostiek en SEH-instream zijn tot een landelijk voorbeeld gebracht en opschaling loopt richting meerdere klinische toepassingen. De campus fungeerde als bindende factor in het opzetten van nieuwe partnerschappen en het initiëren van publiek-private projecten.

- *Publieke Dienstverlening* - Via het Public Service Lab en het ELSA Lab Armoede & Schulden zijn in 2025 tastbare digitale innovaties in de publieke sector gerealiseerd. Gemeenten in Limburg werden actief ondersteund bij het toepassen van AI, digitale vaardigheden en ethische technologie. Een virtueel subsidieplatform en andere AI-gedreven tools zijn samen met burgers en professionals ontwikkeld. Ook werd de basis gelegd voor het Public Smart Safety Center als regionale innovatieplek voor digitale overheidstoepassingen.
- *Circulaire Industrie* - De campus heeft haar positie binnen de Brightlands-alliantie benut voor het versnellen van circulaire innovatie, onder andere via het ELSA Lab Antigreenwashing. In samenspraak met ondernemers, onderzoekers en beleidsmakers zijn data- en AI-oplossingen ingezet om verduurzaming en transparantie in de maakindustrie te bevorderen.
- *Innovatief MKB* - Binnen deze sector fungeerde de campus als regionale toegangspoort voor MKB-digitalisering. Met meer dan 35 betaalde digitaliseringsgesprekken, uitbreiding van de pilotprojecten en de ontwikkeling van digitale tools zoals productieplanning en go-to-market ondersteuning, is rechtstreeks bijgedragen aan de vernieuwing van het Limburgse bedrijfsleven. Ook groeide het aantal aangesloten gemeenten en bedrijven dat actief participeert in campusinitiatieven fors.
- De campus heeft in 2025 organisatiebreed geïnvesteerd in professionalisering. Er zijn verdere stappen gezet in het optimaliseren van het ruimtegebruik en verhoging van de bezettingsgraad, die nu duurzaam op 59% ligt (met een duidelijke focus op datagerelateerde bedrijven). Alle grote events, matchmaking-activiteiten en communityprogramma's zijn onverminderd doorgegaan, met meer dan 200 evenementen en samenwerkingen met kennisinstellingen zoals UM, Zuyd en Vista. Ook heeft de campus zich blijvend gepositioneerd als nationale AI-hub, met landelijke zichtbaarheid binnen de Nederlandse AI Coalitie. De basis is daarmee gelegd voor een verdere doorgroei naar een structureel duurzaam financieel model met positief rendement uit vastgoed en maatschappelijk verantwoorde eventactiviteiten richting 2030. Geconstateerd mag worden dat de campus in 2025 geen pure opstartcampus meer is, maar zich profileert als aantrekkelijke vestigingsplek en krachtige innovatiemotor in Limburg. Er is zichtbaar vooruitgang geboekt op ecosysteemgroei, digitaliseringsimpact, circulaire innovatie en arbeidsplaatsontwikkeling. De samenwerking met aandeelhouders, kennisinstellingen, bedrijven en maatschappelijke partners blijft essentieel om deze lijn door te kunnen zetten en de kwaliteit van de campus als ecosysteem blijvend te versterken.

Kwaliteit (indicator) ■

Tijd

De Statenbesluiten hebben betrekking op de periode 2023-2030. De inzet van de Provincie is uitgezet voor dezelfde periode.

Tijd (indicator) ■

Geld

Voor de uitvoering van product 3.2.2. Brightlands zijn in 2025 de lasten begroot op € 9,31 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 5,53 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 3,79 mln. Dit verschil in 2025 heeft met name betrekking op:

- lagere realisatie van proceskosten € 0,26 mln;
- vertraging in de subsidieverlening van de projecten ten behoeve van:
 - het versterken van kennisinfrastructuur BSSC € 0,49 mln.;

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

- het versterken van het Brightlands-ecosysteem voor Brightlands Campus Greenport Venlo € 0,42 mln.;
- het versterken van de Smart Health Alliantie € 0,50 mln.
- lagere afwaardering financiële vaste activa (Brightlands deelnemingen) dan vooraf ingeschat € 2,02 mln..

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 1,68 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator) ■

Wat hebben we bereikt?

3.3. Een gezonde arbeidsmarkt

- In 2027 is de flexibiliteit en robuustheid van de onderwijsinfrastructuur (MBO, HBO en WO) in Limburg versterkt en vergroot.
- In 2027 is er een Leven Lang Ontwikkelen-infrastructuur die de inwoners van Limburg in staat stelt om hun kennis en vaardigheden op peil te houden.
- In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid samen aan de kritische factor human capital bij het doen slagen van de transitie.

De uitvoering van het onderwijs- en arbeidsmarktbeleid ligt op koers. De beoogde doelstellingen voor 2025 zijn behaald waardoor samenwerking met onderwijs- en arbeidsmarktpartijen is geïntensiveerd en succesvolle aanvragen zijn ingediend bij nationale en Europese regelingen. Tevens is in 2025 het Actieprogramma Talent Charter 2035 door PS goedgekeurd, waarmee een impuls gegeven wordt aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt door enkele structurele arbeidsmarktuitdagingen (op het gebied van arbeidsparticipatie, arbeidsomvang, arbeidsmarktpositie en arbeidsproductiviteit) aan te pakken.

Wat merkt de Limburger ervan?

- Nieuwe onderwijs- en arbeidsmarktinitiatieven rondom basisvaardigheden, trinotionaal onderwijs en vakmanschap.
- Toegankelijke dienstverlening via GIP's tot en met 2028.
- Zichtbare impuls op (regionale) talentontwikkeling met start van werkgeversaanpak.
- Kansen voor iedereen om zich te ontwikkelen en duurzaam inzetbaar te blijven op een veranderende arbeidsmarkt.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.3.1. Een gezonde arbeidsmarkt

Omschrijving

Tot en met 2025 is ruim € 3 mln. daadwerkelijk uitgegeven aan en bijna € 6 mln. gereserveerd voor concrete initiatieven en projecten. In 2025 zijn er zes succesvolle (inter)nationale subsidieaanvragen toegekend en vindt er structureel afstemming plaats in de onderwijswaaier (mbo-hbo-wo). De Vakmanschapsagenda voor het mbo en het grensoverschrijdende onderwijs manifesteren zich concreet in nieuwe samenwerkingsverbanden en projecten. Met de oprichting van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) Collectief op het gebied van basisvaardigheden in elke arbeidsmarktregio wordt er stevig geïnvesteerd in de verbetering van de arbeidsmarktpositie van de Limburgse beroepsbevolking. En ook de grensoverschrijdende arbeidsmarkt heeft een impuls gekregen met de structurele borging van de grensinformatiepunten (GIP's) tot en met 2028. Tot slot organiseerden we samen met NLwerktaanwerk een nieuwe aanpak voor en door werkgevers, inclusief een arbeidsmarktvent waaraan bijna 100 bedrijven en arbeidsmarktprofessionals deelnamen. Tijdens de voorbereiding werden werkgevers uitgedaagd te komen tot het 'beste werkgeversidee' van Limburg.

Hiermee zijn de beoogde doelstellingen voor 2025 ruimschoots behaald en ligt de uitvoering op schema.

Stand van zaken relevante moties en amendementen

- [2e Gewijzigde Motie 3060](#): LLO Collectief voor laagopgeleiden en laaggeletterden – uitgevoerd (zie [mededeling portefeuillehouder van 25-11-2025](#)).
- [Amendement 196](#): Talent Charter als separaat Statenvoorstel – uitgevoerd, vastgesteld op 31 oktober 2025.
- [2e Gewijzigde Motie 3229](#): Samenbouwen aan de arbeidsmarkt van de toekomst – in uitvoering.
- [3e Gewijzigde Motie 3227](#): Regionaal traineeprogramma – uitvoering in 2026.

Kwaliteit

In 2025 zijn de volgende resultaten gerealiseerd:

- In 2025 is de **Bestuurstafel Onderwijs** met alle hoger- en middelbaar beroepsonderwijsinstellingen in totaal drie keer bij elkaar gekomen. Daarmee is de doelstelling van twee ruimschoots behaald. Tijdens deze overleggen zijn onder meer de volgende thema's aan bod gekomen: strategische ontwikkelingen bij zowel de onderwijsinstellingen als de provincie, gezamenlijke lobby richting Rijk, regiodeals en funding. Elkaar informeren en strategische ontwikkelingen delen, en waar nodig op inspelen, staat centraal.
- In 2025 heeft er één breed **bestuurlijk overleg arbeidsmarkt** plaatsgevonden met alle strategische arbeidsmarktpartners (o.a. UWV, arbeidsmarktregio's, werkgeversverenigingen en vakbonden). Daarmee is de doelstelling behaald. Tijdens dit overleg zijn diverse thema's met elkaar gewisseld, zoals actuele stand van zaken van de arbeidsmarkt, de ontwikkeling van het Talent Charter en de ontwikkeling van de arbeidsmarktinfrastructuur. Besloten is om dit overleg structureel voort te zetten en in 2026 vier keer te laten plaatsvinden. Hiermee is een gremium gecreëerd waarin brede afstemming kan plaatsvinden rondom arbeidsmarktontwikkelingen. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan motie 3229 inzake Samenbouwen aan de arbeidsmarkt van de toekomst.

- Eind november 2025 heeft er een **arbeidsmarktevent** plaatsgevonden. De Provincie organiseerde de bijeenkomst in samenwerking met netwerkorganisatie NLwerktaanwerk om nieuwe arbeidsmarktinitiatieven te stimuleren en samen met werkgevers te bouwen aan een sterke en toekomstbestendige arbeidsmarkt. Dit werd gedaan door voorafgaand in sprintdagen met werkgevers, tot ideeën te komen voor een uitdaging op de arbeidsmarkt. Deze ideeën werden gepitcht tijdens het arbeidsmarktevent. Met bijna 100 deelnemers (waarvan 60 bedrijven), werd het 'Beste Werkgeversidee van Limburg' uitgeroepen. In twee stemrondes, eerst fysiek en vervolgens digitaal, kozen alle aanwezigen samen het winnende idee, dat actieve ondersteuning krijgt van de Provincie bij de verdere uitwerking. De Werkcirkel, het concept van de werkgevers van Canon, Vebego, Vermaat Catering en NLG Buitenkans, wordt de komende maanden samen met de initiatiefnemers verder uitgewerkt en begeleid om te komen tot een doorontwikkeling. De Provincie faciliteert dit proces en stimuleert betrokkenheid en inzet van alle deelnemende werkgevers als onderdeel van de werkgeversaanpak binnen Talent Charter.
- In 2025 zijn **acht onderwijs- en of arbeidsmarktprojecten met Limburgse partners ingediend binnen Rijks- of Europese regelingen**, daarmee is de doelstelling van twee ruimschoots behaald:
 - CrossCircular (goedgekeurd);
 - Next Steps voor Nieuwkomers (goedgekeurd);
 - Next3 (goedkeuring 1e ronde Interreg EMR, in afwachting van indiening 2^e ronde);
 - RegioLab4EdTech (afgewezen);
 - LLO Collectief (alle drie de regionale aanvragen ingediend en goedgekeurd door het Rijk);
 - Techkwadraat (goedgekeurd).
- In 2025 is besloten om de komende jaren € 2 mln. te investeren in de **Vakmanschapsagenda mbo 2030**. Voor de eerste reeks vernieuwende projecten waarvoor de Provincie nauw gaat samenwerken met de drie Limburgse mbo-instellingen, is ruim € 1 mln. beschikbaar gesteld. De eerste reeks projecten richt zich op drie thema's:
 1. Leven Lang Ontwikkelen (LLO): dit bevordert permanente (om)scholing en bijscholing voor werkenden en werkzoekenden door innovatie in het mbo-landschap.
 2. Instroom- en doorstroombevordering (LOB): betere begeleiding van jongeren bij hun studiekeuze, zodat zij bewuster kiezen voor sectoren met toekomst.
 3. Ondersteuning van kwetsbare doelgroepen: via praktijkverklaringen en maatwerktrajecten krijgen mensen met afstand tot onderwijs of arbeidsmarkt extra hulp bij het vinden van passend werk.

Voor medio 2026 staat een tweede reeks projecten gepland met onder meer drie samenwerkingsprojecten met het bedrijfsleven waarbij het mbo inzet op nationale en Europese middelen voor extra slagkracht. Hiermee is de doelstelling behaald.

- In 2025 is een positief besluit genomen over de voortzetting van de financiering aan **vier GrensInfoPunten (GIP's)** voor de periode 2025–2028. Hiermee onderstreept de Provincie het belang van een sterke grensinfrastructuur die inwoners van de Euregio helpt bij wonen, werken en studeren over de grens. De Provincie Limburg draagt in totaal € 1,27 miljoen bij aan de drie Limburgse GIP's (Maastricht, Aken-Eurode en Rijn-Maas Noord) en aan GIP Rijn-Waal (Kleve), verspreid over vier jaar. Samen met de bijdrage van het Rijk (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en regionale partijen is de continuïteit van de basisdienstverlening structureel geborgd en de doelstelling voor 2025 gehaald.

- Bij de bespreking van de Voorjaarsnota 2025 is conform [Amendement 196](#) besloten dat **Talent Charter** als separaat Statenvoorstel ter besluitvorming dient te worden voorgelegd aan Provinciale Staten. Dit heeft ertoe geleid dat het Talent Charter is doorontwikkeld van plan tot een langjarig actieprogramma tot 2035. Dit actieprogramma is op 31 oktober 2025 door PS vastgesteld. Voor de eerste programmaperiode (2026-2027) is € 3,6 miljoen gereserveerd. Over de voortgang van Talent Charter zal eind 2026 separaat worden gerapporteerd aan PS (conform toezegging 9765).

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Uitvoering beleidskader ligt op schema, beoogde resultaten tot en met 2025 zijn behaald. Ten aanzien van het Actieplan Talent Charter heeft er wel een vertraging plaatsgevonden. PS heeft eind oktober 2025 ingestemd met het statenvoorstel (cf. Amendement 196) waardoor eind 2025 is gestart met de uitvoering. Over de voortgang van de uitvoering zal eind 2026 separaat aan PS worden gerapporteerd.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.3.1. Een gezonde arbeidsmarkt zijn in 2025 de lasten begroot op € 4,69 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 3,61 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 1,08 mln. Dit verschil in 2025 heeft met name betrekking op de fasering van middelen uitvoeringskader Werken aan een toekomstbestendige Economie hoofdstuk 5 Een gezonde Arbeidsmarkt € 1,00 mln. waaronder het Actieprogramma Talent Charter € 0,61 mln.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 1,01 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

3.4. Verduurzaming en circulaire economie

- Tegen 2027 heeft de Limburgse economie een grotere mate van circulariteit bereikt door de implementatie van R-strategieën, waarmee we in lijn zijn met de nationale doelstelling van 50% circulariteit tegen 2030.
- In 2027 werken we met onderwijs, bedrijfsleven en overheid intensief samen om de circulaire transitie te versterken.
- In 2027 zijn de ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden zo ingericht om de uitrol van kansrijke ontwikkelingen mogelijk te maken.

We liggen op koers, in 2025 heeft de Provincie Limburg samen met partners flinke stappen gezet richting een circulaire economie. Meer dan 160 projecten zijn ondersteund, het onderwijs is verrijkt met open source leermodules, er is meer samenwerking bij bedrijventerreinen en er zijn belangrijke stappen gezet richting een circulair Chemelot. Ondanks beperkte opschaling op enkele thema's, leggen we een stevige basis voor verdere groei. Knelpunten liggen vooral op het gebied van Europese en landelijke regelgeving, marktopname en opschalingssnelheid.

Wat merkt de Limburger ervan?

De mondiale klimaat- en natuurdoelen zijn niet haalbaar zonder het grondstoffengebruik terug te dringen. Daarnaast is vanwege geopolitieke ontwikkelingen de beschikbaarheid van grondstoffen in de toekomst geen vanzelfsprekendheid en kunnen daarmee samenhangende prijsfluctuaties nadelig uitpakken voor burgers en bedrijven. De noodzaak om minder en efficiënter grondstoffen te gebruiken is dan ook zowel vanuit economische- als vanuit milieuoverwegingen evident en dat is precies waar de transitie naar een circulaire economie zich op richt. Door slim productontwerp zijn minder of minder schadelijke grondstoffen nodig, is reparatie mogelijk zodat producten en onderdelen langer meegaan en is hoogwaardige recycling eenvoudiger te realiseren waardoor over de hele levensduur minder grondstoffen nodig zijn. En naarmate bedrijven meer circulair opereren, zijn ze meer toekomstbestendig.

De ambitie van 50% circulariteit in 2030 blijkt zowel op Europees, landelijk en provinciaal niveau nog niet haalbaar. Dit heeft te maken met belemmeringen waar de Provincie geen invloed op heeft. We gaan echter onverminderd door met onze inzet op die punten waar een provinciale rol te spelen valt. Daarnaast is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. Zoals aanbevolen door de Zuidelijke rekenkamer (rapport Zuidelijke Rekenkamer Circulaire Economie Provincie Limburg, januari 2026) volgen wij samen met het Rijk, andere provincies en externe instellingen zoals het CBS een lerende aanpak om de monitoring van de transitie naar een circulaire transitie te verbeteren. Op termijn zal hierdoor beter meetbaar zijn hoe Limburg ervoor staat in de circulaire economie en of de gestelde doelen worden behaald.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.4.1. Verduurzaming en circulaire economie

Omschrijving

Het bedrijfsleven wordt versterkt door een duurzame circulaire economie. Dit heeft gunstige consequenties voor de concurrentiepositie van Limburg. We blijven ons actief inzetten voor nationaal en Europees beleid dat de industrie zoals die van het grote industriecluster Chemelot versterkt, verduurzaamt en vergroent. Verduurzaming en circulair ondernemen vraagt kennis, samenwerking en investeringen.

Wij zetten onze innovatie-instrumenten in (die bij LIOF zijn ondergebracht) en delen onze kennis en ervaring. Om versnelling, opschaling en impact te genereren is focus noodzakelijk. We zetten daarom in op vier prioritaire bedrijfsketens. Dit zijn:

- chemie;
- biomassa en voedsel;
- circulair bouwen;
- duurzame maakindustrie.

Rol Provincie: *bevoegd gezag, financier, partner, toetsers, procesmanager, ondersteuner, aanjager*

Kwaliteit

In 2025 zijn de vier *prioritaire bedrijfsketens* versterkt naar een grotere mate van circulariteit:

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

- In 2025 is het circulair bouwend programma Zuid-Nederland uitgevoerd gericht op de ontwikkeling van een bovenregionale projectenportfolio samen met Limburgse partners. Het opzetten en de slagingskant van projecten en initiatieven is niet eenvoudig gebleken.
- In 2025 is in afstemming met de 6 Limburg Centraal gemeenten Economische frontrunners geconcretiseerd. We zoeken hierbij aansluiting bij projecten die uitstraling hebben door hun impact voor de circulaire economie.
- Het Impulsprogramma Biocirculaire Economie Limburg (IBEL) is uitgevoerd en geëvalueerd met succesvolle ontwikkeling van de bio-economie in Limburg door ketenversterking rond tuinbouw-reststromen, nieuwe teelten, insecten en biobased bouwmaterialen.
- In totaal zijn drie platforms doorontwikkeld, twaalf ketensamenwerkingen ontstaan, acht product-marktcombinaties ondersteund waarvan vier financieel. Opschaling is nog beperkt onder andere doordat veel projecten nog in de ontwikkelfase zitten.
- We blijven inzetten op het aanjagen van de marktvraag en ontwikkeling van vraaggerichte ketenvorming en productie via ketenversterking en vorming van 'communities of willing'. Het potentieel in het segment 'biobased vezels' is het grootst. Building Balance Limburg, dat verbonden is aan Nationale aanpak Biobased bouwen, pakt deze rol op en schakelt van 'land tot pand'.
- Ook in 2025 is Chemelot ondersteund in haar ambitie om in 2050 klimaatneutraal en circulair te zijn. In juli 2025 is het geactualiseerde '[Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot](#)' aangeboden aan het Rijk. Sindsdien is de samenwerking met het Rijk verder geïntensiveerd. Het Kabinet en GS hebben de Executive Director Chemelot en de clusterregisseur Chemelot een gezamenlijke opdracht gegeven voor het opstellen van een integraal en gedragen plan voor Chemelot-Noord. Dit is tevens in lijn met uw motie 3262 Red Chemelot. In Nieuwspoot hebben we de resultaten van het [stakeholdersonderzoek 'Chemelot als hub van de circulaire industrie' gepresenteerd](#). Verder zijn we toegetreden tot het Europese Critical Chemical Alliance, die als doel heeft de Europese chemische sector te versterken.
- Om meer regie te houden op de ontwikkelingen gebiedsopgaven uit de Strategische Gebiedsvisie omgeving Chemelot zijn de gebieden [Graetheide en De Lexhy](#) gezamenlijk met de gemeente Sittard-Geleen aangekocht. In 2025 hebben we met twee omgevingsdialogen en bijeenkomsten van de Focusgroep Toekomst Chemelot invulling gegeven aan het Strategisch omgevingsmanagement. Daarnaast zijn medio 2025 35 initiatieven ondersteund vanuit het [Leefbaarheidsfonds Omgeving Chemelot](#), die bijdragen aan de leefbaarheid in de directe omgeving van Chemelot.

Circulair bedrijfsleven

- MKB-innovatie is versneld via het programma Limburg Toekomst-bestendig en regionale investeringsfondsen. In totaal zijn 44 circulaire projecten ondersteund via nationale, Europese en regionale investeringsprogramma's.
- Uitwerking van een nieuwe MKB-stimuleringsregeling, waarin circulariteit een belangrijk thema is. De regeling wordt in Q1 door GS vastgesteld en uitgevoerd.

Duurzaam en circulair inkopen

- Provincie Limburg treedt op als 'eerste klant' (launching customer) via eigen inkoop in o.a grond-, weg- en waterbouw en facilitaire diensten ter bevordering van innovatieve en circulaire leveranciers (groot onderhoud ZLSM, N281, fase 2 en warme drankenvoorziening).

Menselijk kapitaal en onderwijs

- Ontwikkeling open source lesmodules circulaire economie voor alle mbo-niveaus en sectoren, geschikt voor studenten en professionals. Volgende stap is brede implementatie van de module door middel van onder meer docentprofessionalisering en kennisopbouw bij werkenden zoals professionals bij gemeenten.
- Kwalitatieve en kwantitatieve verkenning arbeidsmarktvaart circulaire economie en aansluiting van het onderwijsaanbod hebben we in Q3 2025 opgeleverd. De resultaten vinden hun beslag in het programma CEL4LIFE.
- Vijf universiteiten in de euregio werken op initiatief van de Provincie samen aan een trinational curriculum circulaire economie.

Uitgangspunten ter versterking van het ecosysteem

- Om de kansen van circulariteit optimaal te benutten werken overheden via het traject Krachtenbundeling nauwer met elkaar samen. Via zes themawerkgroepen werken Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen samen aan circulaire transitie: Ruimte, Circulair opdrachtgeven en inkopen, Vergunning, toezicht en handhaving, Midden- en Kleinbedrijf, Kennisdeling en Ketens – Maakindustrie.
- De SPUK-regeling voor bevordering organisatiegraad op bedrijventerreinen ter bevordering van circulariteit is gestart eind 2024 en in 2025 goed op gang gekomen. Dertien trajecten zijn inmiddels afgerond, tweeëndertig in uitvoering en veertien worden opgestart.
- In 2025 is het RAAK-traject "Samen Beter" afgerond; dit traject geeft richting aan toekomstbestendige en circulaire bedrijventerreinen door handreikingen voor parkmanagers, beleidsadviseurs en bedrijventerreinenbesturen.

Communicatie en kennisdeling

- Provincie Limburg voert het EU project 'Circular Hubs serving as an Engine for European Regions to foster a Strong Green Economy 4 Europe' (CHEERS4EU) uit gericht op versnelling van circulaire economie via hubs (€ 1,7 mln.). De looptijd van het project is tot en met juni 2028.
- In 2025 ingediend en toegekend EU-LIFE programma aanvraag samen met Limburgse partners, ter versnelling van de uitvoeringskracht van circulaire economie in Limburg (CEL4LIFE) (€ 11,6 mln.), met start januari 2026. Het programma loopt tot eind 2031.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

De genoemde resultaten per ultimo 2025 zijn gerealiseerd waarbij de inzet op en de uitvoering van meerdere programma's doorlopen in de tijd.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.4.1. Verduurzaming en circulaire economie zijn in 2025 de lasten begroot op € 4,90 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 3,90 mln. Hierdoor ontstaat er in 2025 een voordelig verschil van € 1,00 mln. Dit verschil in 2025 heeft betrekking op:

- Nog te verlenen subsidie in het kader van prioritaire bedrijfsketens/ecosystemen € 0,50 mln.;
- Acties ten behoeve van de Duurzame verankering Chemelot € 0,20 mln.;
- Kosten aankoop gronden Graetheide € 0,32 mln.

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Na egalisatie van de reserve en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 1,36 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

3.5. Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg

- In 2027 is er meer kennis over de land- en tuinbouw in Limburg en daardoor begrip ten aanzien van de sector en de transities.

In 2027 zijn er 120 agrarische koplopers en innovatoren ondersteund met het marktrijp maken van kansrijke innovaties en concepten ten behoeve van de transities. Daarnaast zal er eind 2025 een uitgebalanceerd pakket beschikbaar zijn ten behoeve van de transities in de landbouw. Hierbij besteden we minimaal de helft van het beschikbare budget aan oplossingen die duurzaam en diervriendelijk zijn.

We werken aan een communicatiestrategie, waarmee we gaan zorgen voor actieve informatie naar de Limburgse agrariërs ten aanzien van kennis- en informatieoverdracht en regelingen. Daarnaast beogen we met de communicatiestrategie ook educatieve en kleinschalige initiatieven te ondersteunen gericht op de relatie tussen boer en burger.

Tot slot werken we aan een platform waar partijen die betrokken zijn bij het perspectief van de blijvende ondernemer in Limburg met elkaar spreken over de strategie en aanpak om deze ondernemers te ondersteunen met het uitstippelen van de toekomstontwikkeling van hun bedrijf.

Met onze inspanningen in 2025 liggen we voor een groot gedeelte op koers om onze doelen te bereiken. Door deze inspanningen kunnen we in 2026 ook concreet zaken gaan uitvoeren die onze agrarisch ondernemers gaan helpen met het verduurzamen en toekomstbestendig maken van hun bedrijf.

Wat merkt de Limburger ervan?

In 2025 zijn diverse Limburgse agrofood ondernemers ondersteund met het ontwikkelen van innovaties voor een duurzame landbouw. Dit is met name gedaan door gebruik te maken van diverse fondsen en regelingen zoals de Europese programma's (Interreg, OPzuid en NSP) en de eigen provinciale regeling Economie en Innovatie. Met deze ontwikkelingen werken deze ondernemers aan een gunstig ondernemersklimaat voor de agrofood én aan oplossingen voor de maatschappelijke opgaven zoals duurzaamheid (stikstof, klimaat en water) en diervriendelijkheid.

Van de bestede middelen in 2025 is 72% besteed aan projecten en investeringen die duurzaam/diervriendelijk zijn.

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren worden in het voorjaar geactualiseerd middels de P&C beleidsmonitor voor Limburg voorjaar 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Omschrijving

Voor het merendeel van de projecten liggen we op koers om de gestelde resultaten binnen de afgesproken kaders te bereiken. In 2025 zijn duidelijke stappen gezet en is een stevige basis gelegd voor verdere concrete acties in 2026. Op enkele onderdelen is bewust extra tijd genomen om de sectorbehoeften zorgvuldig te inventariseren, waardoor in een volgend stadium beter passende instrumenten kunnen worden aangeboden. In het kader van [2e Gewijzigde 3219 Motie Benut potentieel biologische landbouw](#) is in 2025 een verkennend onderzoek uitgevoerd; dit wordt in 2026 vertaald naar een concreet stimuleringsplan, waarna Provinciale Staten worden geïnformeerd.

Rol Provincie: *subsidiënt, partner, toetser, procesmanager, ondersteuner*

Kwaliteit

In 2025 zijn er diverse initiatieven en programma's op het gebied van landbouw, natuur en duurzaamheid verder vormgegeven en geëvalueerd, waarbij kwaliteit en toekomstbestendigheid centraal stonden:

Agrarische Blijversaanpak

De Handreiking van de Agrarische Blijversaanpak Limburg is begin 2025 opgeleverd. In samenwerking met de mede-initiatiefnemers is na de zomer 2025 gestart met de 'proef op de som'-fase. Deze uitwerkingsfase kent een looptijd van ongeveer een jaar en zal medio 2026 worden afgerond.

Natuurinclusieve landbouw

Het programma Natuurinclusief Limburg is in 2025 verder ondersteund en doorontwikkeld. Aanvankelijk was het plan om in 2025 de biodiversiteitsmonitor uit te breiden naar akkerbouw en andere land- en tuinbouwvormen. Wegens nieuwe inzichten over de uitvoering en gewenste koers is deze opschaling dit jaar niet gestart. In plaats daarvan is besloten eerst een evaluatie van het huidige programma uit te voeren, waarna medio 2026 een nieuwe koers zal worden bepaald.

Wijnbouw en kleine teelten

De stimulering van wijnbouw en kleine teelten kreeg in 2025 verdere aandacht. Hoewel de uitvoeringsaanpak met stimuleringsmiddelen dit jaar nog niet gereed is, is bewust extra tijd genomen om via overleg en ervaringsuitwisseling, onder meer tijdens een succesvolle studiereis met de sector, de werkelijke behoeften op te halen. De opgedane inzichten worden verwerkt in een plan dat in 2026 zal worden uitgerold.

Regeling Boer-Burger

Het versterken van de relatie tussen boeren en burgers stond centraal binnen de communicatiestrategie. In 2025 is de strategie Europees aanbesteed, waarbij de gunning en uitvoering gepland staat voor begin 2026. Wel is al een regeling uitgewerkt en eind 2025 opengesteld voor kleinschalige initiatieven die het verhaal van de boer dichterbij de burger brengen.

Communicatiestrategie

In 2025 zijn de voorbereidingen getroffen met een Europese aanbesteding om te komen tot een brede communicatiestrategie voor de Limburgse land- en tuinbouw. Begin 2026 wordt deze opdracht gegund en wordt er aan de slag gegaan met de verdere uitrol.

Regelingen NSP

Vanuit het GLB-NSP zijn in 2025 diverse regelingen succesvol opengesteld, waaronder de EIP- en Kennisverspreidingsregelingen. De beoordeling van deze aanvragen is nog gaande. Voor de EIP-regeling is het plafond overschreden met 16 aanvragen, terwijl voor de Kennis- en Informatieregeling 7 aanvragen zijn ingediend. Aangezien het plafond voor laatstgenoemde regeling niet lijkt gehaald, bestaat de mogelijkheid om in 2026 een vervolgoopenstelling te organiseren met de resterende middelen.

Circulaire economie en landbouw

Voor het IBEL-programma én het programma LimburgToekomstBestendig zijn in 2025 evaluaties uitgevoerd en opgeleverd. Op basis van deze evaluaties wordt bekeken in welke vorm er in 2026 een vervolg aan dergelijke programma's wordt gegeven. Naar aanleiding van de IBEL-evaluatie is in 2025 een subsidie verstrekt aan Building Balance Limburg, gericht op het versterken van ketensamenwerking en het ontwikkelen van businesscases voor biobased materiaalgebruik in de bouw. Dit wordt opgepakt in samenhang met het interne thema Circulaire Economie.

Boerderij van de Toekomst

In 2025 is de fieldlab 'Boerderij van de Toekomst' gehonoreerd door LVVN als één van de 3 experimenteelocaties in Nederland. BvdT strekt zich uit over het gehele Zuidoostelijk zandgebied, waarbij een stevige rol is weggelegd voor de proeflocatie in Vredepeel.

Regionaal Voedselsysteem

Het partnerschap met het Regionaal Voedselsysteem is verlengd om hen de kans te geven de noodzakelijke professionaliseringsslag te maken. Er wordt gewerkt aan een logistieke basis (inclusief bestelsysteem) om zo verder op te kunnen schalen qua afzet.

Oprichting stichting Greenport Zuidoost Nederland

De uitvoeringsstrategie van de Toekomstvisie Tuinbouw Limburg+ is in 2025 verder ontwikkeld. Hierbij is de samenwerking met Noord-Brabant actief opgezocht. Als belangrijk resultaat is eind 2025 de stichting Greenport Zuidoost Nederland formeel opgericht, met een subsidie vanuit de Provincie Limburg om exploitatie de komende drie jaar te faciliteren.

Energie en landbouw

Tot slot zijn de kansen voor groengasproductie vanuit de landbouw in 2025 nader in beeld gebracht. Er is een rapport opgeleverd dat de potentie voor Limburg bevat. Deze bevindingen worden door de Provinciale Energiediensten Maatschappij (PEM) verder uitgewerkt en in 2026 voorgelegd aan Provinciale Staten.

Voor het mogelijk maken van diepe geothermie in Limburg zijn in 2025 de nodige stappen genomen om te komen tot een intentieverklaring met een consortium, waaronder het Rijk. In 2026 zal dit verder geëffectueerd gaan worden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

- **Agrarische Blijversaanpak Limburg:** Handreiking begin 2025 opgeleverd; ‘proef op de som’-fase gestart in het najaar, loopt tot zomer 2026.
- **Natuurinclusief Limburg:** Opschaling monitor uitgesteld; eerst evaluatie in 2025, nieuwe koers medio 2026.
- **Stimulering wijnbouw en kleine teelten:** Aanpak in 2025 vertraagd voor bredere sectorverkenning; uitrol plan voorzien in 2026.
- **Communicatiestrategie:** Europese aanbesteding in 2025; uitvoering en gunning begin 2026. Regeling voor kleinschalige initiatieven in 2025 uitgewerkt en opengesteld.
- **GLB-NSP regelingen:** Uitrol in 2024/2025 conform planning; middelen naar voren gehaald, nieuwe regeling voorbereid voor 2026.
- **IBEL & Limburg Toekomst Bestendig:** Evaluaties afgerond in 2025; directe vervolgacties, o.a. subsidie Building Balance Limburg.
- **Toekomstvisie Tuinbouw Limburg+:** Stichting Greenport Zuidoost Nederland opgericht eind 2025, met financiering voor 3 jaar.
- **Groengasproductie:** Rapportage in 2025 opgeleverd; verdere uitwerking door PEM en voorleggen aan PS gepland in 2026.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.5.1. Gezonde Toekomst voor Land- en Tuinbouw in Limburg zijn in 2025 de lasten begroot op € 10,24 mln. De realisatie 2025 bedraagt € 6,21 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 4,03 mln. Dit verschil in 2025 heeft met name betrekking op:

- Lagere besteding middelen uitvoeringskader Werken aan een toekomstbestendige Economie hoofdstuk 6 Een gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg van € 1,92 mln. Deze lagere besteding is het gevolg van onder andere:
 - een latere start van het programma Natuurinclusief Limburg, € 0,70 mln.;
 - gewijzigde subsidieaanvraag en uitvoeringsagenda tuinbouw, € 0,20 mln.;
 - Stimuleringsregeling Boer-Burger Initiatieven is per 1-1-2026 opengesteld, € 0,12 mln.;
 - vertraging projectvoorstel Mestverwerking, € 0,23 mln.;
 - langere voorbereidingstijd aankoop Geothermie DGOL, € 0,33 mln.;
 - niet-bestede middelen cofinanciering, € 0,23 mln. Drie Europese subsidieaanvragen die oorspronkelijk waren gepland voor 2025, zijn in januari 2026 toegekend. Het gaat hierbij om het OPZuid project Sheartex en de projecten Interreg Duitsland-Nederland Agri Tech innovatio, TreeDigital&Bact-scan.
- Cofinanciering Europese Gemeenschappelijke Landbouw Beleid / Nationaal Strategisch Plan (GLB/NSP), totaal € 1,54 mln. Voor deze regeling konden niet alle subsidieverleningen in 2025 worden afgerond. Dit betreft de volgende paragrafen:
 - Groen-blauw & dierenwelzijn, € 0,64 mln.;
 - Samenwerking voor innovatie in het kader van Europees Innovatie Partnerschap (EIP), € 0,61 mln. en
 - Kennisspreiding en informatie, € 0,29 mln.
- Lagere uitvoeringskosten GLB/NSP, € 0,26 mln. De niet bestede middelen vallen vrij ten gunste van het jaarrekening resultaat.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 3,58 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat heeft het ons gekost?

Voor het behalen van de resultaten van programma 3 Werken aan een Toekomstbestendige Economie bedragen de lasten in 2025 € 69,56 mln. Dit is € 1,86 mln. lager dan de begroting na wijziging 2025.

Een belangrijke oorzaak van deze hogere lasten wordt verklaard door een afwaardering van NV Holding Businesspark Luchthaven Maastricht ad € 19,26 mln.. Van deze afwaardering heeft € 9,48 mln. betrekking op een geplande afwaardering conform begroting. Dit zijn de agiostortingen van de Provincie in NV HBLM in 2025. Conform het kredietbesluit van PS van 16 december 2022 worden deze agiostortingen direct afgewaardeerd. Daarnaast is er een aanvullende afwaardering van € 9,78 mln. Deze afwaardering is volledig gedekt uit de risicoreserve Financieel Instrumentarium Sturing in Samenwerking, aangezien al sinds 2020 het conservatieve uitgangspunt wordt genomen dat een mogelijke afwaardering van de boekwaarde op HBLM tot de mogelijke scenario's behoort. Tot vorig boekjaar was ons standpunt dat het perspectief in de business case van HBLM nog voldoende was om het verschil tussen de boekwaarde en het eigen vermogen van de vennootschap te overbruggen. Dit ondanks het verwateringseffect (van 100% naar 60% van de aandelen) door de aandelenuitgifte in 2023 aan Schiphol Nederland BV.

Naast de overschrijding als gevolg van bovenstaande afwaardering is er sprake van onderbesteding op overige budgetten, zoals diverse procesmiddelen en subsidies welke vanaf 2026 in uitvoering zullen komen worden overgeboekt naar 2026 en verder.

Daarnaast bedragen de baten in 2025 € 7,29 mln. Dit is € 3,37 mln. hoger dan de begroting na wijziging 2025. De belangrijkste oorzaken zijn:

- vrijval voorziening deelneming BV Campus Vastgoed Greenport € 3,95 mln.;
- decentralisatie uitkering Pilots toekomstbestendige bedrijventerreinen € 0,71 mln.;
- vrijval voorziening lening Greenport Venlo Brighthouse € 0,62 mln.;
- daartegenover een lagere Interim rentevergoeding 2024 Chemelot Campus Vastgoed CV. Deze rentevergoeding was in 2025 voorzien en wordt begin 2026 uitbetaald -€ 1,54 mln.

Voor de verdere uitvoering van bestaand beleid wordt per saldo € 19,46 mln. overgeboekt naar 2026 e.v. via de overboekingsvoorstellen, zie hoofdstuk 'Doorwerking naar begroting 2026 - 2029'.

Het exploitatieresultaat 2025 van dit programma bedraagt € 37,44 mln. Dat is € 8,48 mln. hoger dan begroot.

De financiële afwijkingen tussen de begroting en de realisatie bij de verschillende producten zijn toegelicht bij "Wat gaan we daarvoor doen?", onderdeel 'Geld'.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
Lasten				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	5.406	10.691	4.418	6.273
3.1.3 Maastricht Aachen Airport	22.176	13.085	30.964	-17.880
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	27.582	23.776	35.383	-11.607
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	19.534	18.500	14.931	3.569
3.2.2 Brightlands	2.542	9.311	5.527	3.785
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	22.076	27.811	20.458	7.354
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	3.927	4.690	3.610	1.080
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	3.927	4.690	3.610	1.080
3.4 Verduurzaming en circulaire economie				
3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie	2.606	4.897	3.900	997
Totaal 3.4 Verduurzaming en circulaire economie	2.606	4.897	3.900	997
3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	5.921	10.241	6.210	4.032
Totaal 3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	5.921	10.241	6.210	4.032
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	62.112	71.415	69.560	1.855
Totaal Lasten	62.112	71.415	69.560	1.855
Baten				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	0	184	888	-703
3.1.3 Maastricht Aachen Airport	3.894	1.202	589	613
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	3.894	1.386	1.477	-91
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	0	0	0	0
3.2.2 Brightlands	1.748	1.748	4.754	-3.005
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	1.748	1.748	4.754	-3.005
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	893	610	618	-8
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	893	610	618	-8
3.4 Verduurzaming en circulaire economie				
3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie	119	183	446	-263
Totaal 3.4 Verduurzaming en circulaire economie	119	183	446	-263
3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	0	0	0
Totaal 3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	0	0	0
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	6.654	3.927	7.294	-3.367
Totaal Baten	6.654	3.927	7.294	-3.367
Saldo van baten en lasten	-55.458	-67.488	-62.265	-5.223
Stortingen in reserves				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	0	98	184	-86
3.1.3 Maastricht Aachen Airport	5.414	5.414	5.870	-456
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	5.414	5.512	6.053	-541
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
3.2.2 Brightlands	7.074	7.324	7.324	0
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	7.074	7.324	7.324	0
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	509	0	6	-6
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	509	0	6	-6
3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	0	118	-118
Totaal 3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	0	118	-118
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	12.997	12.836	13.502	-665
Totaal Stortingen in reserves	12.997	12.836	13.502	-665
Onttrekkingen aan reserves				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	2.848	5.428	2.012	3.416
3.1.3 Maastricht Aachen Airport	60	158	19.262	-19.105
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	2.908	5.586	21.274	-15.689
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2025
3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	11.900	10.731	7.137	3.595
3.2.2 Brightlands	1.762	8.553	4.799	3.754
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	13.662	19.284	11.936	7.348
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	2.625	3.106	2.041	1.065
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	2.625	3.106	2.041	1.065
3.4 Verduurzaming en circulaire economie				
3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie	1.484	2.850	1.481	1.369
Totaal 3.4 Verduurzaming en circulaire economie	1.484	2.850	1.481	1.369
3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	2.245	3.582	1.595	1.988
Totaal 3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	2.245	3.582	1.595	1.988
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	22.925	34.408	38.327	-3.919
Totaal Onttrekkingen aan reserves	22.925	34.408	38.327	-3.919
Saldo mutatie reserves	9.928	21.572	24.826	-3.253
Gerealiseerd resultaat 2025	-45.530	-45.916	-37.440	-8.476

Verbonden partijen inzake Werken aan een toekomstbestendige economie

Het Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF), MKB-Leningenfonds en Limburgs Business Development Fund (LBDF) vervullen gezamenlijk de financieringsfunctie gericht op stimulering van bedrijfsinvesteringen, start-ups en doorontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf. Elk van deze verbonden partijen is gericht op een specifieke doelgroep met specifieke financieringsvraagstukken.

Voor de Brightlands campussen dienen de drie venture fondsen Chemelot Ventures, Brightlands Venture Partners (BVP) fonds IV en Brightlands Agrofood Fund (BAF) als financieringsinstrument voor start-ups en scale-ups.

Provincie Limburg Aviation Valley Commandiet (PLAC BV) en de daaraan gelieerde entiteiten richten zich specifiek op de ontwikkeling van het bedrijventerrein aangrenzend aan Maastricht Aachen Airport. N.V. HBLM (en de dochtervennootschappen MAABI B.V., MAA B.V) en N.V. ALTMAA dragen bij aan de logistieke en toeristische sectoren van de Limburgse economie.

Limburgse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen (LHB) B.V. is in een afrondende fase en beheert de opwaardering van de Limburgse bedrijventerreinen.

De Brightlands Chemelot Campus entiteiten dragen bij aan de ontwikkeling van een campus met de focus op nieuwe, biobased materialen, (bio)circulaire duurzame chemische productie en biomedische innovaties door de investeringen in vastgoed en innovatie-ontwikkelingen. Maastricht Health Campus B.V. zet zich in voor de ontwikkeling van een internationaal erkende valorisatiecampus in de sectoren Life Sciences en Health. De entiteiten van de Brightlands Campus Greenport Venlo focussen op duurzame technologische ontwikkelingen op het gebied van gezonde voeding, future farming en (bio)circulaire economie. De Brightlands Smart Service Campus entiteiten, Campus Management & Development (CMD) B.V. en Campus Huisvesting (CHV) B.V. focussen op data science en smart services, met als doel de ontwikkeling van een campus van Europees niveau met hoog innovatief vermogen en ondernemerschap.